

SAJÁTOS INTERAKCIÓK: SZAKEMBEREK SZERINT EGY ÁLLAT KÖZELSÉGE POZITÍVAN HAT A GYERMEK FEJLŐDÉSÉRE

Felelősségre, empátiára nevel egy házi kedvenc

A gyermekek önbecsülését növeli, felelősségvállalásra nevel, valamint az empátiás készségeket is fejleszti, ha házi kedvencel nőnek fel. A lapunknak nyilatkozó szakemberek elmondták, a számos pozitív hozadék mellett figyelni kell a kisállattartással járó kötelezettségekre, ellenkező esetben visszajára fordulhat a négylábú kedvencekkel való együttélés.

» ZOLTÁN ILDIKÓ

Számos kutatás bizonyítja, hogy az állatok pozitív hatással vannak a gyermekek pszichológiai jóllétére. A házi kedvencekkel együtt nevelkedés magasabb önbecsüléshez, kognitív fejlődéshez és fejlett szociális készségekhez kapcsolódik. Hozzájárulnak a stressz csökkentéséhez, társas támaszt nyújtanak, és segítik a magányérzet csökkentését, valamint javítják a gyermekek kommunikációs képességeit – olvasható a Mérei Ferenc (1909–1986) Kosuth-díjas pszichológus, pedagógus, hálózatkutató és V. Bitai Ágnes (1920–1991) klinikai gyermek-szakpszichológus, pszichoterapeuta által szerkesztett Gyermeklélektan című könyvben. A szakirodalom kitér arra is, gyermekkorban az úgynevezett egocentrikus gondolkodás jellemző, amely arra utal, hogy a gyermekek a világot kizárólag a saját nézőpontjukból veszik figyelembe, a nézőpontváltás képességét csak fokozatosan sajátítják el. Ezt a folyamatot előrelendítheti egy állatról való gondoskodás, amikor saját igényeit háttérbe szorítva kell ellátnia egy élőlényt. A nézőpontváltás képességével együtt fejlődik az empátiás készségük is, a gyermekek képesek lesznek a háziállat érzéseiben osztozni. A Krónikának nyilatkozó szakemberek elmondták, kétségtelül jó hatással van a házi kedvencek közelsége a gyermekek fejlődésére, azonban a kisállattartás és az ezzel járó felelősségvállalás árnyalt probléma.

Számos pozitív hozadéka van, ha egy négylábú baráttal nő fel a gyermek

Szükség van felállítani egy szabályrendszert

„A családnak továbbra is ugyanúgy kell működnie, ahogy a kisállat előtt. Minden kutyát meg kell nevelni, hogy a lakásban civilizáltan viselkedjék, viszont az állat szükségleteire oda kell figyelni, ki kell vinni a szabadba, hogy a »kutyaságát« kiélje” – mondta el lapunknak Dósa Gerő kolozsvári állatorvos, kutyapszichológus. Hozzátette, fontos megteremteni a feltételeket ahhoz, hogy egy gyermek és egy négylábú egymás mellett éljen. Amellett, hogy a házi kedvenceket szükséges rendszeresen állatorvosi kivizsgálásra, féregtelenítésre vinni, ápolni a szőrét, a kutya nevelése is kulcsfontosságú. A házi kedvencet és a gyermeket nem szabad kettesben hagyni, mert abból balesetek adódhatnak. „Le kell fektetni bizonyos szabályokat, hogy mit szabad, és mit nem, továbbá a gyermeket is meg kell tanítani, hogyan viszonyuljon a kutyához. Ki kell alakítani egy szabályrendszert, például mikor a kutya eszik, ne ölelje meg, ha alszik, ne ugráljon rajta, ha megsimogatta, mosson kezét” – hívta fel a figyelmet a szakember.

Odafigyelni egy másik lényre

Az állatról való gondoskodás felelősségvállalást is jelent, a vele való

törődés elsajátítása növeli a gyermek önértékelését. Azáltal, hogy gazdává válik egy gyermek, fejlődik az önbi-zalma, és megtapasztalhatja, hogy hatással van egy élőlény viselkedésére. Például egy kutya esetében a parancsszavakra való engedelmesség az énhatékonyság érzésének alapját adja. „A kutyával töltött idő alatt is felelősséget tanítunk a gyermeknek: a kutyát etetni kell, játszani kell vele, kell hagyni aludni. A gyermek folyamatosan tanul a szülőltől. Ahogy mi viselkedünk a kutyával, ő is úgy fog vele bánni, amit tőlünk lát, azt adja vissza a környezetének” – egészítette ki az állatorvos. Hozzátette, szülőként és állatorvosként úgy látja, sokkal kiegyensúlyozottabbak azok a gyerekek, akik állatok közelében nőnek fel, mert megtanulnak odafigyelni egy másik lényre. Számukra természetes folyamat lesz az állatokhoz való viszonyulás, nem fognak félni.

„Egy állat csak pillanatnyilag kompenzál egy hiányzó érzést”

Román Mónika kolozsvári pszichológus is megerősítette lapunknak, hogy egy állat közelsége pozitívan hat a gyermek fejlődésére, azonban sok esetben az ellenkezője is megtapasztalható. Az állat beszerzése előtt érdemes megbeszélni a gyermekkel,

» „Egy állat csak pillanatnyilag kompenzál egy hiányzó érzést, mert az igazi cél, hogy egy másik emberrel legyen képes kialakítani ezt a szoros kapcsolatot” – részletezte a szakember.

hogy pontosan mire vágyik, és egy négylábú gondozása milyen teendővel jár – mondta a pszichológus. Megjegyezte, felnőttként mérlegelni kell, hogy egy gyerek mennyire tud egyedül gondoskodni egy állatról, és több vagy kevesebb segítséget kell nyújtani a gondozásában. A kisállattal való törődés felelősségvállalásra nevel, viszont ha rendszeresen át vesszük a tennivalókat, és nem várjuk meg, hogy a gyerek végezze el, ellenkező hatás érhető el – részletezte a szakember. A pszichológus kitért arra is, a gyermekeknek szükségük van a feltétlen elfogadásra, szeretetre, arra az érzésre, hogy szükség van rájuk. „Ezt egy állat is megadhatja, viszont csak pillanatnyilag kompenzál egy hiányzó érzést, mert az igazi cél, hogy egy másik emberrel vagy gyerekekkel legyen képes kialakítani ezt a szoros kapcsolatot” – részletezte a szakember. Egyke gyerekek esetén egy kisállat jelenléte, a vele való foglalkozás valóban enyhítheti a magányt, azonban egy négylábú játszótárs nem jelent konkurenciát, kihívást, hogy a szülő szeretetét, fi gyelmét elnyerje, így nem próbál annyira megfelelni a szülői elvárásoknak, mint egy testvér esetében – egészítette ki Román Mónika. Hozzátette, mindezek ellenére rengeteg pozitív hozadéka van, ha egy gyerek házi kedvencekkel nő fel.

A gyermekek általában a háziállattal való interakciónak egy sajátos módját alakítják ki. Az önmológok, melyeket állataikkal folytatnak, segítik az önkifejezést, a nyíltabb kommunikációt, továbbá bővítik a szókincsüket. A háziállatok kifejezetten jó hallgatóságnak bizonyulnak, akik ítékezés nélkül végighallgatják a gyermekek élményeit, legyenek azok akár pozitívak, akár negatívak. „Az intuitív nyelven való kommunikálást csak az állatokkal lehet gyakorolni, ezáltal a gyerekek és a felnőttek is közelebb kerülnek a csak nonverbálisan kifejezhető ösztönvilágukhoz, érzelmeikhez. Megtapasztalhatják, hogy milyen a feltétel nélküli elfogadás, ragaszkodás, és az állatok simogatásával járó pozitív fiziológiai hatás” – jegyezte meg a szakember.

» RÖVIDEN

Történelmi leállás a Facebook alkalmazásainál

Több órára globálisan elérhetlenné vált hétfő este a Facebook és a hozzá köthető platformok, az Instagram és a WhatsApp. Az óriásvállalat történetében a legnagyobb leállás nem sokkal azt követően történt, hogy Frances Haugen, a vállalat korábbi termékmenedzsere olyan belső dokumentumokkal látta el az amerikai sajtót, amelyek – állítása szerint – bizonyítják, hogy az amerikai cég tisztában van a termékei által okozott károkkal. Haugen azt állítja: a Facebook saját kutatása is azt mutatta, hogy a platform fokozza a gyűlöletet és a félretájékoztatást, fokozott polarizációhoz vezet, valamint hogy az Instagram kifejezetten károsíthatja a tizenéves lányok mentális egészségét. A platformok helyreállítását követően Mark Zuckerberg, a Facebook alapítója bocsánatot kért a közösségi hálón. Azt írta, tisztában van vele, hogy az emberek mennyire támaszkodnak a szolgáltatásaikra, hogy kapcsolatban maradhassanak azokkal, akik fontosak számukra. A leállás miatt Mark Zuckerberg személyes vagyona több mint 6 milliárd dollárral csökkent, és 4,9 százalékot zuhant a közösségi média-riás részvényeinek árfolyama, ami szeptember közepe óta mintegy 15 százalékos esést jelent.

Nobel-díj a komplex fizikai rendszerekért

» HÍRÖSSZEFOGLALÓ

A komplex fizikai rendszerek megértésében elért úttörő eredményeiért három tudós, az amerikai-japán Syukuro Manabe, a német Klaus Hasselmann és az olasz Giorgio Parisi kapja az idei fizikai Nobel-díjat a Svéd Királyi Tudományos Akadémia keddi stockholmi bejelentése szerint. A kutatók kaotikus és látszólag véletlenszerű jelenségek tanulmányozásáért részesülnek az elismerésben – írta indoklásában az illetékes bizottság, hozzátéve, hogy Syukuro Manabe és Klaus Hasselmann alapozta meg ismereteinket a Föld éghajlatáról,

» A kutatók kaotikus és látszólag véletlenszerű jelenségek tanulmányozásáért részesülnek az elismerésben.

és arról, hogy az emberi tevékenység milyen hatással van rá, Parisi pedig forradalmasította a rendezetlen anyagokról és a véletlenszerű folyamatokról szóló elméletet. Syukuro Manabe 1931-ben született Japánban, az amerikai Princeton Egyetem meteorológusa. Klaus Hasselmann szintén 1931-ben született Németországban, a Max Planck Meteorológiai Intézet professzora. Giorgio Parisi 1948-ban született Rómában, a Sapienzia Egyetemen professzora. A kitüntetettek 10 millió svéd koronán osztoznak, a pénz egyik felét Syukuro Manabe és Klaus Hasselmann, a másikat Giorgio Parisi kapja.